

Recentment ha entrat en vigor la Llei 8/2021, de 2 de juny, per la qual es reforma la legislació civil i processal per al suport a les persones amb discapacitat en l'exercici de la seua capacitat jurídica, introduint importants canvis, afectant de manera significativa al nostre camp d'actuació.

Davant la imminent demanda per part de la Fiscalia i els Jutjats cap als àmbits d'atenció primària de la realització d'Informes Pericials, s'informa que en el moment que el sistema judicial envia una petició, com a professionals del Treball Social estem obligats/as a respondre.

És important conèixer la diferència entre Informe Social i Informe Pericial Social abans d'abordar aquestes peticions. L'Informe social és una disciplina del Treball Social i s'aplicarà sempre a persones usuàries amb les quals s'intervé o s'ha intervingut en altres ocasions. A més, contén diversos receptors, no porta jurament explícit i la seua finalitat es fonamenta a establir criteris a partir d'una intervenció prèvia. Finalment, la seua emissió té una activitat informativa, aliena en tot moment a l'àmbit probatori.

Per contra, en un Informe Pericial Social sempre prevaldran els criteris de la Llei d'Enjudiciament Civil, sense una vinculació prèvia i amb un únic receptor que sempre seran els jutjats. És realitzat per un perit, sota jurament i manté la finalitat de provocar l'aclariment judicial com a resultat d'una investigació. Donat el seu caràcter tècnic jurídic, on prevalen els criteris de la Llei d'Enjudiciament Civil, la seua emissió està relacionada com a mitjà de prova.

Així doncs, des del moment en el qual rebem la petició d'informe, existeixen dues opcions de resposta que s'haurien de qüestionar en aquest moment.

La primera opció es triaria en el cas de no conèixer a la persona sobre la qual s'està sol·licitant l'informe, no haver realitzat cap mena d'intervenció amb la mateixa desconecent dades i informació sobre ella. En aquest cas, no seria possible realitzar aquest informe amb el que s'hauria de contestar a la petició explicant que no es coneix a la persona, per la qual cosa no és possible realitzar aquest informe.

La segona opció es podria remenar si per contra sí que coneixem a la persona i hem actuat amb ella. En aquest cas s'hauria de realitzar un Informe Social, instrument que pertany a la professió i podem utilitzar com a eina de coneixement. I en aquest cas hauríem de tindre present que en realització als aspectes sol·licitats per part de la Fiscalia i/o els Jutjats que ens oficien., atés que ens estan demanant dades concretes i aspectes molt puntuals. Quan puguem emetre el nostre

informe perquè coneixem a la persona només podrem informar d'aquells aspectes que han sigut àmbit d'actuació de les intervencions realitzades i no sempre seran coincidents amb allò que se'ns està sol·licitant. Per tant els nostres informes contindran la informació i els aspectes relacionats amb les intervencions realitzada amb la persona. I en tot moment es puntualitzarà que “no és un informe social pericial” o puntualitzarem que “el present informe no té valor pericial”, ja que no som treballadors/as socials pericials i per tant no podem encarregar-nos d'aquests escomesos des del nostre àmbit d'actuació.

Des de la comissió de Justícia, anirem treballant per a crear eines que puguem utilitzar les treballadores socials que no actuem en l'àmbit de justícia. Models d'informes socials, que contingues les necessitats que es demanden des dels jutjats (mai pericials) manuals de bones pràctiques per a saber com actuar, entre altres.

Comissió de Justícia del Col·legi Oficial de Treball Social de València